

► Του **Κ. ΚΑΛΩΝΙΑΤΗ**

ΤΟ ΦΙΛΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ πρόγραμμα που παρουσίασε στη ΔΕΘ ο πρωθυπουργός δεν θα έπρεπε να έχει τίτλο «Ανάπτυξη για όλους», αλλά «Όλα για την ανάπτυξη» και ακόμη σωστότερα «Όλα για τις επιχειρήσεις», αφού στη συντριπτική πλειονότητά τους τα μέτρα που ανακοινώθηκαν στοχεύουν στη βελτίωση της κερδοφορίας και των βαθμών ελευθερίας των επιχειρήσεων προκειμένου να προχωρήσουν σε επενδύσεις.

Βεβαίως, οι επενδύσεις είναι προϋπόθεση της οικονομικής ανάπτυξης και η ανάπτυξη είναι αναγκαία, όχι όμως και ικανή συνθήκη για τη βελτίωση του εισοδήματος και της ευημερίας όλων των εργαζομένων. Απόδειξη είναι η διεθνής εμπειρία πολλών ανεπτυγμένων οικονομιών της Δύσης όπου στη διάρκεια των 2-3 τελευταίων δεκαετιών η αύξηση του ΑΕΠ δεν περιέλαβε τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα.

Τι είναι αυτό που κάνει τον κ. Μητσοτάκη να πιστεύει ότι με το πρόγραμμα των φορολογικών ελαφρύνσεων, των ιδιωτικοποιήσεων και του περιορισμού της κρατικής γραφειοκρατίας (ψηφιοποίηση) θα προκαλέσει επενδυτικό ισοσύνταξι στην οικονομία; Είναι η πολιτική ανανέωση με την καθαρή εκλογική νίκη της Ν.Δ. σε συνδυασμό με τη φιλική προς τις επιχειρήσεις αλλαγή του μίγματος οικονομικής πολιτικής (λιγότερη φορολογία και κράτος με περισσότερες μεταρρυθμίσεις).

Αναμφίβολα, θετικά αναπτυξιακά είναι η επίπτωση της μείωσης της φορολογίας, μολονότι αυτή εστιάζεται κυρίως στις επιχειρήσεις και πολύ λιγότερο και όχι αναλογικά στα φυσικά πρόσωπα (οριζόντιες περικοπές). Όμως, η διεθνής εμπειρία δείχνει πως οι φορολογικές περικοπές λίγο προσθέτουν στην αύξηση του ΑΕΠ και μάλιστα η επίπτωση αυτή είναι προσωρινή. Η εμπειρία της Ε.Ε. είναι χαρακτηριστική: την τελευταία τετραετία η μείωση του φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις συνοδεύτηκε αρχικά από αύξηση του ΑΕΠ η οποία στη συνέχεια αποκλιμακώθηκε, παρά τη συνεχιζόμενη μείωση του συντελεστή. Το ίδιο συμπέρασμα προκύπτει και από την εφαρμογή του προγράμματος φοροελαφρύνσεων από τον Τραμπ στις ΗΠΑ.

Αντίστοιχη είναι και η ελληνική εμπειρία της περιόδου 2005 - 2012, όταν ο φορολογικός συντελεστής για τις επιχειρήσεις μειώθηκε από 32% σε 20%, με το ΑΕΠ να κατακρημνίζεται, την αδήλωτη εργασία να αυξάνει και την εισφοροδιαφυγή επίσης, αντίθετα με τις προσδοκίες της Ν.Δ. ότι οι φορολογικές μειώσεις φέρνουν «αποκά-

Προσγείωση αναπτυξιακών στόχων από τον πρωθυπουργό στη ΔΕΘ

Η μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων -ο βασικός πυλώνας του κυβερνητικού προγράμματος- δεν εγγυάται καμία επενδυτική έκρηξη, ιδίως στη σημερινή αρνητική διεθνή οικονομική και γεωπολιτική συγκυρία, όπου οι επενδυτές αποεπενδύουν ή προτιμούν την ασφάλεια των σταθερών αξιών (ομόλογα, χρυσός) και τις εξαγορές υφιστάμενων επιχειρήσεων και μεριδίων αγοράς

λυψη απασχόλησης». Αυτό, ωστόσο, που προκάλεσε -μεταξύ άλλων- η μείωση του φορολογικού συντελεστή την περίοδο αυτή ήταν η αύξηση της εισοδηματικής ανισότητας (S80/S20) κατά 14%.

ΣΥΝΕΠΩΣ, η μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων -ο βασικός πυλώνας του κυβερνητικού προγράμματος- δεν εγγυάται καμία επενδυτική έκρηξη, ιδίως στη σημερινή αρνητική διεθνή οικονομική και γεωπολιτική συγκυρία όπου οι επενδυτές αποεπενδύουν ή προτιμούν την ασφάλεια των σταθερών αξιών (ομόλογα, χρυσός) και τις εξαγορές υφιστάμενων επιχειρήσεων και μεριδίων αγοράς. Επιπλέον, αν οι λοιποί παράγοντες δεν ευνοούν την ανάληψη επενδύσεων, τότε η μείωση των φόρων αύξηση των κερδών το πιθανότερο είναι να καταλήξει σε διόγκωση των μερισμάτων που επίσης ευνοούνται από τη μείωση της φορολογίας τους (από 10% σε 5%). Η δε πολιτική σχεδόν μονομερούς στήριξης των επιχειρήσεων σε βάρος των μισθωτών (βλ. και μέτρα περαιτέρω απορρύθμισης της αγοράς εργασίας) υποσκάπτει δυναμικά την κοινωνική σταθερότητα μαζί με το αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης που τελευταία εμφάνιζε σημάδια κάποιας βελτίωσης.

Ανεξάρτητα από την παραπάνω αποτίμηση του συνόλου της πολιτικής, πρέπει να τονιστούν τα εξής:

1. Κανένα από τα φιλοαναπτυξιακά μέτρα δεν θα μπορούσε να ανακοινώσει στη ΔΕΘ ο πρωθυπουργός αν η χώρα δεν είχε βγει από το μνημόνιο ή αν είχε αποδεχθεί καθεστώς πιστοληπτικής γραμμής (με συνοδευτικό πρόγραμμα), όπως πρότεινε πριν από έναν χρόνο η Ν.Δ.

2. Τα μέτρα αυτά ακόμη δεν έχουν λάβει την έγκριση των πιστωτών της Ε.Ε. και μένει να πείσει η κυβέρνηση για το εφικτό της εφαρμογής τους.

3. Ορθώς ο πρωθυπουργός δεν επέμεινε στα περί «καμένης γης», διότι παρέλαβε μια οικονομία με 1,5% ρυθμό ανάπτυξης, γεμάτα τα δημόσια ταμεία (37 δισ. ταμειακά διαθέσιμα), αναδιρθρωμένο χρέος, 10 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερη ανεργία και εκτός μνημονίου.

4. Σωστά ο πρωθυπουργός θύμισε ότι προεκλογικά τόνιζε πως θα χρειαστεί κάποιο χρόνο να πείσει για την αξιοπιστία του προγράμματός του πριν θέσει στην Ε.Ε. το ζήτημα μείωσης των πρωτογενών πλεονασμάτων. Όμως, έναν χρόνο πριν ισχυριζόταν ακόμη ότι η αξιοπιστία που θα κόμιζε ως κυβέρνηση ήταν δεδομένη και γι' αυτό προσδοκούσε άμεση μείωση των πρωτογενών πλεονασμάτων..

5. Επίσης, προεκλογικά δήλωνε πως σε 18 μήνες θα επαναφέρει την Ελλάδα σε επενδυτική βαθμίδα ώστε να προσελκύσει επενδύσεις. Στη συνέχεια Τύπου δήλωσε χθες πως θα την επαναφέρει το συντομότερο δυνατόν..

6. Μέτρα όπως η μείωση του ΕΝΦΙΑ και οι 120 δόσεις είχαν θεσπιστεί επί ΣΥΡΙΖΑ και η Ν.Δ. τα ενίσχυσε περαιτέρω. Η άρση δε των capital controls είχε δρομολογηθεί επί ΣΥΡΙΖΑ.

7. Θετικά μέτρα είναι η διατήρηση του έκτακτου επιδόματος των συνταξιούχων όπως και του αφορολογήτου με τη μείωση του συντελεστή μέχρι 10.000 ευρώ στο 9%, η μείωση του φόρου στο 10% για αγροτικούς συνεταιρισμούς, η έκπτωση 40% στις δαπάνες για ανακαίνιση κτιρίων, τα επιδόματα για κάθε παιδί και η έστω σε βάθος χρόνου μείωση του τέλους επιτηδεύματος και της εισφοράς αλληλεγγύης.

8. Αρνητικό μέτρο κρίνεται η φορολογική ενίσχυση της οικοδομικής δραστηριότητας η οποία παραπέμπει στο παλιό και αποτυχημένο μοντέλο παραγωγικής ανάπτυξης. Είναι κατανοητή η προσπάθεια στήριξης της βιομηχανίας, όμως αυτή πρέπει να περνά μέσω παραγωγικών επενδύσεων, όπως π.χ. στη φαρμακοβιομηχανία, την ενέργεια ή τις νέες τεχνολογίες, όχι μέσω της οικοδομής. Ακόμη και μεγάλες εμβληματικές επενδύσεις, όπως του Ελληνικού ή του χρυσού στη Χαλκιδική που σήμερα επισπεύδονται, είναι αμφίβολο εάν εντάσσονται στο νέο παραγωγικό πρότυπο που έχει ανάγκη η χώρα.

9. Προκαλεί άσχημη εντύπωση η μη αναφορά του πρωθυπουργού στην ανάγκη ενεργητικής καταπολέμησης της φοροδιαφυγής. Είναι απίθανο η

μείωση του συντελεστή στο 9% να οδηγήσει σε φορολογική συμμόρφωση την πλειονότητα των ελεύθερων επαγγελματιών που δηλώνουν μόλις 5.000-6.000 ευρώ εισόδημα. Με εκκλήσεις καμιά συμμόρφωση ή και επένδυση δεν θα υπάρξει.

10. Τέλος, ερωτήματα προκαλεί η απόλυτη σιωπή του πρωθυπουργού για τον προσδοκώμενο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας και τη δημιουργία απασχόλησης, δεδομένου ότι στο πρόγραμμά της η Ν.Δ. έχει εξαγγείλει 4% ανάπτυξη και 120.000 νέες θέσεις εργασίας. Να έχει, άραγε, συνειδητοποιήσει η κυβέρνηση το ακατόρθωτο των προεκλογικών εξαγγελιών της ώστε να μην τις εντάσσει πλέον στις τρέχουσες δεσμεύσεις της;

Σύμφωνα με τον πρωθυπουργό, το φορολογικό νομοσχέδιο, που θα κατατεθεί τον επόμενο μήνα, «θα δημιουργήσει συνθήκες ώστε η Ελλάδα να γίνει έδρα μεγάλων πολυεθνικών που καλύπτουν την περιοχή μας».

